

BUITENGEWONE JAVA-BODE.

Maandag 22 October 1855.

BATAVIA.

Heden ochtend kwam alhier ter reede het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Prins*, medebrengende de zoogenaamde Mail, met berigten tot den 10 September jl. uit Europa, loopende.

Wij haasten ons de navolgende hoogst belangrijke tijdingen aan onze lezers mede te deelen:

DE OOSTERSCHE KWESTIE

en

HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

Rotterdam, 9 September.

Nog altijd duurt het beleg van Sebastopol voort, zonder dat er eene wezenlijke verandering in den staat van zaken is gekomen. Het eenige wat men van tijd tot tijd verneemt, is dat de werken tegen den toren van Malakoff voortgezet worden en dat de geallieerden het bombardement hervat hebben, doch hoofdzakelijk om den arbeid aan die werken te dekken. Of het echter nog wel zoo spoedig tot een tweeden storm komen zal als men aanvankelijk meende, is zeer te betwijfelen. Men maakt echter de opmerking, dat de Franschen in het slechte jaargetijde, dat met elken dag nadert, moeilijk in de loopgraven zullen kunnen blijven, terwijl men evenmin kan gelooven, dat zij den tot nu toe volbrachten bezwaarlijken arbeid tegen den winter zullen opgeven, om dien in de volgende lente te hervatten. Dit leidt dan ook tot het vermoeden, dat men in allen gevalle voor den winter nog eene poging doen zal, om zich van de vesting meester te maken, hetgeen echter alsdan weder veel bloed zal kosten, want de Russen hebben achter den Malakoff-toren nieuwe verschanzingen aangelegd. Gelukt het nu den geallieerden zich van dit geduchte werk meester te maken, dan zullen zij op nieuw werken tegen die tweede omwalling moeten aanleggen; is deze echter genomen, dan ligt Sebastopol onder het bereik van het geschut dier veroverde stellingen en zal zich moeten overgeven. Dat de Russen thans zelve de mogelijkheid hiervan inzien, schijnt daaruit te blijken, dat zij besloten hebben eene brug te leggen over de baai van Sebastopol, tusschen de forten Paul en St. Nicolas, ten einde de gemeenschap tusschen het noordelijke en zuidelijke gedeelte der vesting te verzekeren.

Van eene andere zijde wordt het vermoeden geopperd, dat het garnizoen van Sebastopol genoodzaakt zal worden de zoo lang en zoo hardnekkig volgehouden verdediging op te geven, uit gebrek aan leeftocht en amunitie. Zeker is het ten minste, dat de Russen na de verliezen, in de Zee van Azoff geleden, waar enorme hoeveelheden graan, voor het Russische leger bestemd, door de Engelsche vernield zijn, en waar de geallieerden bij voortduring schrik en ontzetting verspreiden, veel moeilijkheid ondervinden hun leger van proviand te voorzien. De vraag blijft echter, of daardoor de positie der Russen in de Krim onhoudbaar zal zijn geworden, al moet men ook toegeven, dat het transport in den winter in Zuid-Rusland met groote moeilijkheden gepaard gaat. Zij gaan ten minste voort met bestendig meer troepen naar de Krim te zenden.

Wij hebben evenwel reeds doen opmerken, dat het leggen van eene brug over de baai van Sebastopol schijnt aan te duiden, dat zij over het lot der vesting niet gerust zijn; eene andere gebeurtenis versterkt dit vermoeden. Den 16den Augustus namelijk hebben de Russen de linie der geallieerden bij de Tschernaia met eene vrij sterke magt aangeast, maar met een voor hen ongelukkig gevolg, want zij werden door de divisien Herbillion, Camou, Fauchaux en Morris krachtig teruggeslagen; ook de Sardijnische troepen hebben bij die gelegenheid met moed op den regtervleugel gestreden. Wij deelen in ons volgend No. het officieel rapport van dit gevecht mede en stippen hier slechts aan, dat de Russen 400 krijgsgevangenen in handen der geallieerden lieten, dat het aantal hunner gesneuvelden op ruim 3000 en dat der gekwetsten op 5000 man begroot wordt, zijnde onder de dooden drie generaals. Deskundigen zijn van oordeel, dat deze onderneming zoo gewaagd was, dat zij bezwaarlijk anders kan beschouwd worden dan als eene poging tot ontzet. Wij moeten er nog bijvoegen, dat het bevel daartoe regatreeks uit St. Petersburg was gekomen.

Uit Azie luiden de tijdingen minder voordeelig voor de geallieerden. Nog altijd blijven Kars en Erzerum door de Russen bedreigd. Intusschen moeten de Turken een welgelukten uitval uit eerstgenoemde plaats gedaan hebben, en de Russen zich weder eenigzins van Erzerum hebben terug getrokken. Volgens de laatste berigten is Omar-pacha bestemd om met 10,000 man, welke hij uit de Krim gaat halen, derwaarts te trekken, en men stelt zich veel goeds van het beleid van dezen veldheer voor, indien hij ten minste niet te laat komt.

Van Constantinopel sprekende, zij in het voorbijgaan gezegd, dat daar weder eene ministeriële crisis plaats heeft. Mohamed Ali is benoemd tot Kapudan pacha en Halil pacha is op pensioen gesteld. De ministeriële crisis duurde den 30sten Augustus nog voort.

Nog altijd blijft het gerucht stand houden, dat de geallieerde mogendheden voornemens zijn den oorlog naar Bessarabie over te brengen, zoo niet dit jaar — waartoe het seizoen te ver gevorderd zou zijn — dan toch in de aanstaande lente. Met het oog op dit gerucht vestigen sommigen de aandacht op de troepen, die thans weder door de geallieerden in het kamp van Maslak bij Constantinopel geconcentreerd worden, en welke troepen bestemd zouden zijn voor den meergenoemden veldtocht in Bessarabie. Zoolang echter de staat van zaken

in Azie voor de geallieerden zoo ongunstig staat, zal het wel noodig zijn eene aanzienlijke krijgsmagt bij Constantinopel bijeen te houden. Oostenrijk is echter, zoo men zegt, tegen zulk een veldtocht, omdat de mogelijkheid bestaat, dat het den geallieerden daar niet voordeelig gaat, in welk geval, het zou kunnen gebeuren, dat het tooncel des oorlogs op nieuw in de Vorstendommen wierd overgebracht, hetgeen Oostenrijk in eene moeilijke positie zou brengen. Bij een en ander zal echter veel afhangen of de zaken in de Krim zulk eene wending nemen, dat de geallieerden op eenig ander punt over een aanzienlijk korps kunnen beschikken; vooral daar de toetreding van Spanje, Portugal, Zweden, Denemarken en van nog meer kleine staten wel als waarschijnlijk wordt voorgesteld, maar nog ver van zeker is. Hoe het ook zij, zoo veel schijnt uitgemaakt, dat als de vrede gedurende den winter niet mogt hersteld worden — waarop vooral nog weinig uitzicht bestaat — in het volgend jaar de oorlog aanzienlijk in omvang dreigt toe te nemen.

Een tweede oorlogsfeit van de laatste dagen, is het bombardement van Sweaborg, van den 9 tot 12 dezer, door zestien oorlogschepen van de vereenigde vloot. De oorlogschepen, vergeeld van kanonneerbooten, waren in den morgen van den 8, onder het bestuur van goede loodsen en onder bedekking van een lichten nevel, de vesting tot op den afstand van een kanonschot genaderd en posteerden zich op een behoorlijken afstand van elkander, in slagorde, terwijl de kleine kanonneerbooten, onbevreesd voor de helsche machines, welke, naar men zeide, op nieuw door de Russen gelegd waren, zich nog verder voorwaarts gewaagd moesten hebben. Men kon aan boord van de schepen ter naauwer nood door den nevel de vestingmuren onderscheiden, toen op eens, als een bliksem uit een onbewolkten hemel, door alle schepen, uit ongeveer 12 à 1500 vuurmonden, een vreeselijk vuur geopend en een ware hagelbui van kogels in de vesting geworpen werd. Zoodra de Russen echter van den eersien schrik bekomen waren, beantwoordden zij het vuur van de schepen met niet minder nadruk; bommen, granaten, ja zelfs gloeiende kogels doorkruisten de lucht, terwijl zij, om den vijand des te beter te kunnen zien, elk oogenblik vuurpijlen deden opgaan, die den graauwen morgen op eene akelige wijze verlichtte. Den ganschen dag duurde deze vreeselijke kanonnade onophoudelijk van weerszijden voort, zoodat aan het volk op de schepen hooren en zien moest vergaan zijn. Alle kruidmagazijnen in de vesting sprongen in de lucht, een aantal particuliere en landsgebouwen werden in de asch gelegd en in het algemeen eene enorme schade aangerigt. De vestingwerken werden echter niet beschadigd.

Sweaborg werd, gelijk men weet, in de 18 eeuw door Gustaaf III, koning van Zweden, gebouwd. Tijdens de omwenteling van 1808, die Gustaaf IV van den troon stiet, en die aan Rusland de lang begeerde gelegenheid schonk om een inval in Finland te doen, werd de onneembare vesting, bijgenaamd het Noordelijk Gibraltar, zonder strijd en bij verraad aan den Russischen generaal Barclay de Tolly overgeleverd. Dat Sweaborg als vesting werkelijk onneembaar is, wordt reeds uit hare natuurlijke ligging bewezen. Zij biedt niets aan dan een ontoegankelijk ringmuur van graniet. Het is onmogelijk om er met een belegerings leger te landen, evenmin is het mogelijk om haar uit te hongeren. Het enige denkbare was, om haar van de zeezijde door middel van een bombardement zoo veel mogelijk te vernielen. Dit nu heeft thans de geallieerde vloot gedaan en het laat zich gereedelijk aannemen, dat daardoor een ontzagheijk stoffelijk verlies aan Rusland is toegebracht.

Bij dit feit in de Oostzee, het eenige in die wateren in dit jaar, zal het denkelijk blijven, daar het jaargetijde reeds te ver verlopen is, om nog iets van belang te ondernemen. Zelfs zijn de schepen der geallieerden reeds uit het gezigt van Kroonstadt verdwenen. Dit heeft sommige Engelsche dagbladen aanleiding gegeven tot de opmerking, dat het bombardement van Sweaborg een ellendig resultaat was, daar de vereenigde vloot in de Oostzee minstens 20 miljoen Pd. St. gekost heeft, terwijl de schade, door het bombardement aan de Russen veroorzaakt, hoogstens anderhalf miljoen kan bedragen. Vooral ergeren zij zich daarover, dat de Russen door dit bombardement eene les gekregen hebben en hoogstwaarschijnlijk tegen een volgend seizoen toegerust zullen wezen om aanvallen van dien aard of te voorkomen of nadrukkelijker te beantwoorden.

Wat de krijgstoerusting voor de Krim betreft, die worden steeds met kracht voortgezet. In de militaire haven van Marseille is het bestendig druk met de inscheeping van troepen en materiaal. Bergen van kogels, ammunite, leeftocht en allerlei materieel verdwijnen in het hol van verbazend groote schepen. Zoo nam dezer dagen een clipperschip, *Lady Russell*, 1900 man en 70 paarden aan boord; een ander clipperschip *Great Republic*, nam 1800 man, 500 paarden en 2000 ton materieel aan boord; eene Engelsche stoomboot, de *European*, een schip van nog stoutere afmetingen, zal 1500 en 2000 ton innemen. Schepen die 700, 800 of 1000 man laden, worden niet meer geteld. Bovendien gaan de pakketbooten van de particuliere onderneming der *Messageries Impériales* wekelijks tweemaal in zee, met 400 of 500 man als passagiers, terwijl weder andere stoombooten door particulieren bevracht zijn, om mondbehoeften en anderen voorraad naar de Krim te brengen. Men berekent dat de Fransche regering, sedert den mislukten aanval op den Malakoff-toren, niet minder dan 70 à 75000 man nieuwe troepen naar het Oosten gezonden heeft, en voor het eind dezer maand

zullen nog 25000 à 30000 man derwaarts gezonden worden, zoodat het Fransche leger in een tijdsverloop van twee en een halve maand, aldaar eene versterking van 100000 man zal hebben ontvangen.

De berigten uit Griekenland luiden nog altijd ongunstig ten opzichte van de onophoudelijke roofrijen, die aldaar gepleegd worden. Geheele benden bandieten legeren zich tot nabij de poorten der stad, en plunderen alles uit wat hen onder de handen valt. Nog op 30 Julij waren alzoo verschillende personen waaronder de te Athene residerende prefect van politie, in handen der bandieten gevallen en werden letterlijk uitgekled. Twee Engelsche officieren, die zich, op hunne beurt aangevallen zijnde, moediglijk verdedigden en er in slaagden de vlugt te nemen, gaven ook aan deze beroofde lieden de gelegenheid te ontsnappen; allen kwamen gelukkiglijk, maar grootendeels geheel naakt, te Athene aan. De Fransche gezant aldaar, doet al het mogelijke om door de bevoegde autoriteiten de noodige maatregelen tege de bandieten te doen nemen, doch tot dusverre is hij daarin niet geslaagd. Bovendien bestaat nog altijd een schadelijke oppositie van het hof tegen den minister van oorlog.

Het Engelsch dagblad *The Times* van 10 September behelst het volgende:

Laatste Berigt.

BELEG VAN SEBASTOPOL.

Inname van den Malakoff-toren.

Departement van Oorlog, 9 September.

Lord Panmure heeft van generaal Simpson uit de Krim, de navolgende tijding ontvangen, gedagteekend 8 September 1855, 's namiddags 1 ure 35 minuten.

De vereenigde magten hebben heden, tegen 12 ure, de verdedigingswerken voor Sebastopol aangeast.

De aanval op den Malakoff-toren gelukte en deze sterkte bevindt zich thans in de magt der Franschen.

De aanval der Engelschen tegen den grooten Redan is vruchteloos geweest.

De *Straits Guardian* van 17 October deelt mede, dat de berigten van generaal Pelissier, dd. 9 September behelzen, dat Karabelnaja en het zuidelijk gedeelte van Sebastopol niet meer bestaan. De Russen hebben de plaats ontruimd en de stad is niets meer dan eene zee van vlammen. De Russen hebben hunne stoomschepen doen zinken.

De *Singapore Free Press* van 18 October ontving van haren correspondent te Londen, het volgend berigt, dd. 10 September:

De verschrikkelijke Malakoff-toren is, na een vreeselijk gevecht, in handen der Franschen overgegaan; zoo ook de zoogenaamde *Redan du Carenage*. Ook werd de groote Redan door de Engelschen genomen, doch het hevig vuur der Russische artillerie verhinderde hun om hunne verovering te behouden. De Russen maakten een wanhopigen aanval op het middenbastion, doch werden teruggeslagen. De Fransche troepen hebben ontzettend geleden.

Eene tweede dépêche berigt, dat de Russen hunne oorlogsbooten hebben laten zinken, de bruggen vernield zijn en de toren zich in een cirkel van vuur bevindt. Pelissier voegt er bij, dat het hem te gewaagd toeschijnt om de stad binnen te rukken. Deze berigten schijnen de spoedige inname van Sebastopol te voorspellen.

— Men leest in de *Straits Times Extra* van 17 October:

Berigten uit Suez deelen mede, dat de Russen Sebastopol hebben verlaten, en de stad in vuur en vlam staat.

De Russen hebben al hunne schepen in de haven doen zinken.

Suez, 22 September 1855. Onze laatste berigten uit de Krim loopen tot 8 September; die van Smirna en Constantinopel zijn van vroegere dagteekening. Wij bezitten echter afschriften van de dépêches van generaal Pelissier, tot den 9 September loopende:

Op den 8sten dier maand werd de Malakoff-toren door de Franschen genomen en bezet.

Wij waren minder gelukkig in het behouden onzer positie in den grooten Redan en de Carenage, daar deze beide punten door het vuur van andere Russische batterijen beheerscht werden. De inname van den Malakoff-toren door de geallieerden is echter van het hoogste belang tot het spoedig en algeheel bemagtigen dezer punten.

In Egypte liep het gerucht, dat de Russen de stad, welke voor een gedeelte niet dan een puinhoop is, verlaten hebben, en naar het fort Constantine zijn teruggetrokken. Dit vereischt echter nadere bevestiging, doch generaal Pelissier berigt, dat Karabelnaja en het zuidelijk gedeelte der stad vernield is.

Malta, 15 September 1855. De Fransche stoomboot *Sully* kwam heden nacht van Toulon hier aan, de volgende belangrijke tijding, in de *Sentinelle Toulonnaise* van den 11den dezer vervat, medebrengende:

Het onderstaande is de tekst der door generaal Pelissier den 9den omstreeks 3½ ure in den morgen verzonden dépêches, welke in de *Moniteur Universel* is opgenomen.

Zaterdag, om 12 ure des middags, werd een aanval op de werken van den Malakoff gedaan.

De redouten en de redan van Malakoff en dien van

Carenage werden door onze soldaten, onder den kreet van: »Leve de Keizer!» genomen.

Wij honden ons onledig ons daarin te nestelen en de Malakoffstoren is reeds geheel door ons bezet.

Het is onmogelijk geweest de Redan van Carenage te behouden, daar de Russische artillerie te hevig was, doch het bezit van den Malakoff zal spoedig dit punt eveneens als de groote Redan in onze magt brengen.

Onze dappere bondgenooten, de Engelschen, hebben met hunnen gewonen moed de vooruitspringende werken van laatstgenoemd bastion genomen, doch werden eveneens als bij den Carenage Redan door het hevige vuur en den moedigen wederstand der Russische artillerie gedwongen te wijken.

Bij het verschijnen onzer adelaars op den Malakoffstoren, beval generaal de Salles twee aanvallen op het midden-bastion, doch deze mislukten en onze troepen trokken in de verschansingen terug. Ons verlies, hetwelk nog niet kan worden opgegeven, is aanzienlijk, doch het bezit van den Malakoff is eene overwinning van het grootste belang.

Parijs, 10 September 1855. De dépêches van generaal Pélissier van den 9 deser, behelzen:

Karabelnaya en het zuidelijk deel van Sebastopol bestaan niet meer. De vijand heeft de plaats verlaten, die thans niets dan eene zee van vlammen vertoont, terwijl hij zijne schepen heeft doen zinken.

Het kanon der Invaliden heeft deze overwinning den volke verkondigd.

Met de *Etambre*, juist van Marseille aankomen, ontvangen wij de woordelijke dépêche van generaal Pélissier, dd. 9 September:

Uit de Krim, in den avond van 8 September.

Heden verzekerde ik, dat de vijand zijne schepen heeft doen zinken. Dit vernielingswerk geschiedde onder het vuur onzer bommen en der Russische mijnen, die snel uitharsten, en mij het als een pligt deden beschouwen, onzen intogt binnen de stad, welke in volle vlam staat, uit te stellen.

Generaal Gortschakoff, heeft, in zijnen benaauwdten toestand, een wapenstilstand gevraagd, ten einde de

dooden te begraven en de gewonden van voor het fort St. Paul weg te voeren, terwijl de brug, als een voorzigtigheidsmaatregel, op zijn bevel, is afgebroken.

Ik verzamel het overschot onzer gesneuvelden en zal u zoodra doenlijk het totaal verlies opgeven.

Alles gaat naar wensch en wij houden een scherp oog op de Tchernaya.

Pélissier.

NEDERLAND.

— Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 10 September jl.:

Heden ontvangen wij onderscheidene dépêches uit Frankrijk en Engeland, die verschillende belangrijke berigten behelzen, zoo als: de heropening van het vuur tegen Sebastopol, de verovering en vernieling van Petropaulowsky door een geallieerd eskader, en een soort van aanslag op het leven des keizers van Frankrijk of op lieden van zijn gevolg; een persoon althans heeft op de hoogte van den Italiaanschen schouwburg twee pistoolschoten gelost op den keizerlijken stoet, of liever in het rijtuig waarin de staatsdames der keizerin gezeten waren; niemand werd getroffen en de schuldige, dien men, gelijk bij meest alle soortgelijke gelegenheden voor waanzinnig houdt, bevindt zich in handen der justitie. Het geheele geval luidt nog vreemd, doch zal spoedig door nadere bijzonderheden verduidelijkt worden. Wij verwijzen overigens naar de dépêches zelve.

— Men schrijft de ontbinding van den algemeenen raad van oorlog te St. Petersburg, toe aan het mislukken van den slag bij de Tschernaia, waarvan het plan van dien raad was uitgegaan. De graaf von Nesselrode, die de ziel van dien raad was, heeft daardoor, zoo men zegt, aanleiding gekregen om een verlof te verzoeken. Brieven uit Berlijn gaan zelfs zoo ver van dit verlof als een soort van ongenade voor te stellen, en wel omdat de graaf, de onmogelijkheid ziende, om den oorlog langer voort te zetten, voorgesteld zou hebben de onderhandelingen weder te beginnen en eenige concessien aan Frankrijk en Engeland te doen.

ENGELAND.

Londen, 9 September. Generaal Simpson meldt van Donderdag avond: »Gisteren is het vuur weder geopend en het wordt geregeld en met gunstig gevolg voortgezet. Aan de zijde der geallieerden hadden zich weinig ongevallen voorgedaan.

Southampton, 9 September. Volgens alhier ontvangen berigten, is de geallieerde vloot, bestaande uit acht zeilen- en stoomschepen, den 15den Mei voor Petropaulowsky aangekomen, met het doel de vesting aan te tasten. Het geheele garnizoen had aan boord van de Russische fregaten *Diana* en *Aurora* de wijk genomen, aan welke schepen het door den dikke nevel gelukte de Engelsche fregatten *Esconter* en *Barracouta*, welke de haven blokkeerden, te ontgaan. De plaats werd geheel en al vernield en 30 stukken geschut genomen.

De geallieerde vloot was naar de rivier Amoor gestevend, werwaarts het garnizoen van Petropaulowsky gevlugt was.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 September. Gisteren zoude de keizer de voorstelling in de Italiaansche opera bijwonen. Een persoon, die post gevat had op het trottoir tegenover dien schouwburg, loste toen de keizerlijke stoet daar aangekomen was en zonder zelfs te mikken, twee kleine zakpistolen op het rijtuig, waarin de staatsdames der keizerin gezeten waren. Niemand werd getroffen.

De dader, die eerder een waanzinnige dan een moordenaar schijnt, is dadelijk in hechtenis genomen.

De keizer is de zaal onder levendige toejuichingen binnengetroden.

— Generaal Pélissier meldt van den 6den 's avonds ten zeven ure, dat het vuur onder gunstige omstandigheden werd voortgezet, dat de verliezen der geallieerden gering waren en overigens niets nieuws was voorgevallen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUNING.